

Mint hal a vízben

XVI. Magyar Festészet Napja

P. SZABÓ ERNŐ

Különböző kiállítóhelyek, 2017. IX. 10. – XII. 17.

Mint hal a vízben: Budapest egyik legkvalitásosabb kortárs épületében, a Bálnában, közvetlenül a Duna partján – bár ki tudja, mikor fogtak abban utoljára halat, és ha igen, akkor mikor ettek belőle utoljára – majd kétszáz művész alkotása a paravánokon, díjak a szakmától, díjak a minisztériumtól... nos, kell-e több ahhoz, hogy egy kortárs magyar festő így érezze magát? Az ember nem is nagyon érti, mi a baj a művészet körül, vagy éppen mi volt a baj tizenhat évvel ezelőtt, ami arra ösztönözte kortárs magyar művészek és művészetbarátok egy csoportját, hogy Szent Lukácshoz, az orvosok és festők védőszentjéhez fohászzkodjon, segítsen már a magyar festészet értékeinek őrzésében, illetve gyarapításában, méltó megmutatásában. Mindenesetre jól tették, amit tettek, s a foháshoz szerencsére megkeresték-megtalálták a megfelelő napot, nevezetesen a szent születésnapját, október 18-át, maguk pedig kiállítások, szimpozionok, tárlatvezetések szervezésével igyekeztek elősegíteni a szép cél megvalósulását a mottóként választott Babits-idézet szellemében: „En képeket akarok látni a falakon, hogy újra kinyissák előttem a világot.”

Újbudán indult útjára a rendezvénysorozat 2002-ben, a Dunapart alkotóközösség néhány művészeinek, Bráda Tibor, Fabók Gyula, Szentgyörgyi József festőművészeknek, valamint Zsolnay Gábornak

és Bayer Ilonának köszönhetően, s akkor valóban nap volt a nap, azaz valóban október 18-án nyitották meg azt a néhány tárlatot, amelyből az eseménysorozat állt. Újbuda ma is az egyik központi helyszín, s a megnyitókön, tárlatvezetésekén túl az ottani program egyik csúcspontja a Csontváry-emléktábla megkoszorúzása a Gárdonyi téren (némi malíciával szólva: ő igazán a mi festőnk, a magyarokon kívül sehol máshol nem értik a világon), a helyszínek és a rendezvénynapok száma azonban az idők folyamán alaposan megszaporodott. Az első kapcsolódó kiállítás már szeptember 10-én megnyílt, s csak december 17-én zár majd be az utolsó, a Szolnoki Képzőművészeti Társaság éves bemutatója Szolnokon.

foto: Berényi Zsuzsa

TÖLG-MOLNÁR ZOLTÁN: *A bálna gyomrában (FUI)*

HUNGART © 2017

fotó: Berényi Zsuzsa

NAGY GÁBOR:
Halásztörténet
HUNGART © 2017

SZENTELEKI GÁBOR: *Átkelő*
HUNGART © 2017

fotó: Berényi Zsuzsa

A Magyar Festészet Napja eseményeit a hasonló elnevezésű alapítvány koordinálja, ennek elnöki tisztségét az egyik alapítótól, Bráda Tibortól az idén vette át Verebes György festőművész. Az indulás időszakának spontán módon létrejött eseményei helyett az utóbbi időszakban egyre tervszerűbben épül föl a rendezvény-sorozat, a központi kiállításon például az utóbbi öt évben együtt állítják ki a szeniorok, a fiatal alkotók és a középnemzedék tagjainak a műveit, ekkor adják át a díjakat a különböző korcsoportoknak: az életműdíjat egy szeniornak, a festészeti díjat a középnemzedék egyik tagjának s a Maticska Jenő-díjat az egyik fiatalnak. Ebben az évben nem kis meglepetésre Hajnal Gabriella textilművész lett az életműdíjas, Bereznai Péter középgenerációs kitüntetett alkotó, és Szenteleki Kornélt találták a legígéretesebb fiatalnak.

A doyenek életműdíjának a rangját egyébként mi sem érzékelteti jobban, mint az utolsó évek díjasainak a névsora: megkapta az elismerést Ilona Keserü Ilona (2013), Molnár Sándor (2014), Végh András (2015) és Szabados Árpád (2016). Tavaly egyféle kulturális turisztikai eseménynek is fölfogható volt a Festészet Napja megnyitó eseménysorozata, hiszen Esztergomban került rá sor különböző helyszíneken, ami olykor igencsak próbára tette a művészek tájékozódóképességét. Az idei helyszínen, a Bálnában nem először került sor a megnyitóra – úgy tűnik, az épület lassan kezdi megtalálni funkcióját, közönségét. Kár, hogy Budapest fővárosa éppen mostanában határozta el, hogy eladja.

Nem fenyegeti viszont az otthontalanság veszélye az eseménysorozat egyik kiemelt rendezvényét, a *Miniképek* című kiállítást, amelyre évente hagyományosan sor kerül. Az idén képpárok beküldését kérte kollégáitól Zöld Anikó kurátor, az anyag egyik felét a Vízivárosi Galériában, a másikat a Vigadó Galériában mutatták be.

Az újbudai és a szolnoki programok mellett a kiemelt rendezvények közé tartozott a *Női vonal VI.* című tárlat a Zikkurat Galériában, a

Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének bemutatkozása a Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjteményben és a **Tudósportrék** című kiállítás a VárMező

Galériában. Az utóbbi a halászat és a haltudományok jeles személyiségeiről szól az interdiszciplinaritás, azaz a művészet, a tudományok és a környezetvédelem együttműködése szellemében. Ez egyben azt is jelenti, hogy a Magyar Festészet Napja – legalábbis ebben az évben – komoly támogatóra talált a Mezőgazdasági Minisztériumban, amely a központi kiállítás megrendezését is támogatta, illetve díjakkal ismerte el a hal-víz-környezet tematikát feldolgozó műveket annak a gondolatnak a jegyében, amelyet Woynárovich Elek hidrobiológustól, a magyar halászat, haltenyésztés egyik legnagyobb alakjától idéztek: „Vizeink magánélete közügy.”

Ez persze nem valami újkori igazság, kár, hogy mostanában is többen beszélnek róla, mint tesznek a „halügy” felvirágoztatásáért. Viza persze már sosem lesz a Dunában, de nem lenne ördögtől való, ha a Balatonnál lehetne balatoni halat enni, s a halászok azt tehetnék, amit tenniük kellene: halászhatnának. A központi kiállítás műveinek egy része – a legsikeresebben talán Regős István alkotása – az irónia, az abszurd eszközeivel igyekezett értelmezni a hal-víz-környezet problémakörét, mások, például Olescher Tamás a hal fogalmába sűrűsödő szakrális tartalmakra koncentráltak, ismét mások, mint például M. Novák András a kép értelmezésének a kitágításához találták alkalmasnak a tematikát. A Mezőgazdasági Minisztérium díjait azonban nem ők kapták, hanem Székely Iván és Buhály József, ezen azonban mindazok, akik tudatában vannak az alapigazságnak, amely szerint a halfogás nem csak tudás, de szerencse dolga is, természetesen nem lepődtek meg. Ha valaki mégis csalódottnak érezte volna magát, az a központi kiállítás részét képező kortárs magyar üvegművészeti tárlattal, illetve a murnai vendégművészek kiállításával vigasztalódhatott.

Fotó: Berényi Zsuzsa

M. NOVÁK ANDRÁS: Hal-víz-kátrány, 2017, szabad nejlón, 300×250 cm
HUNGART © 2017

SZABÓ ÁBEL: Csendélet hallal
HUNGART © 2017

Fotó: Berényi Zsuzsa